

DOOR DE BANK GENOMEN

Als fotograaf van onder anderen Tiger Woods voor Nike en tal van andere bedrijven uit de Fortune 500 verdiende **Leen Thijsse** in de jaren tachtig en negentig een fortuin. Nu dreigt hij alles – koloniaal landhuis, tientallen hectares grond, vastgoedportefeuille – kwijt te raken. Maar hij knokt terug.

door Jan Smit

De Amerikaanse golfkampioen Tiger Woods en topfotograaf Leen Thijsse in betere tijden

Oktober 2015, een zonnige herfstdag. Leen Thijsse (56) zit achter het stuur van zijn Land Rover Defender. Thijsse – grijs vest, spijkerbroek, laarzen, stoppelbaardje – heeft haast. Hij heeft straks een afspraak met zijn adviseur en daar móet hij heen. Een kort ritje over Caitwick, zijn landgoed rondom Kootwijk, een klein dorp langs de westflank van de Veluwe, kan echter nog net. Dus manoeuvreert hij de fourwheeldrive in een straf tempo door de landerijen, over smalle, met bladeren bezaaide bospaden en weggetjes. Eindpunt van deze mini-safari: een statig, groen smeedijzeren hek. Thijsse stapt uit en opent de poort – de automatische bediening is defect, repareren zit er vanwege de kosten voorlopig even niet in. Het hek leidt naar de oprijlaan van Huize Caitwick, een prachtig in koloniale stijl opgetrokken landhuis, waar Thijsse woont met zijn vrouw en twee kinderen.

Huize Caitwick – Caitwick is de voormalige Keltische naam voor Kootwijk – staat op een soort terp. De voorzijde, rondom voorzien van een grote houten veranda, biedt zicht op twee vijvers, bomen en glooiende gazons – *golfer's paradise*. Aan de linkerkant, een niveau lager, bevindt zich nog een vijver met een groot betegeld terras dat aansluit op het overdekte zwembad in het souterrain.

Thijsse kocht dit terrein begin jaren negentig. Om te beginnen vijf hectare. Door steeds weer grond bij te kopen zit hij inmiddels op tientallen hectares. In 1998 liet hij er het landhuis verrijzen. 'Mijn levenswerk', zo noemt Thijsse zijn zelf gecreëerde 'heerlijkheid'. "Ik vind het heel bijzonder om zo te mogen leven." Grote vraag is voor hoe lang nog. FGH, zijn bank, legt hem het vuur na aan de schenen. Maar hij weet zeker dat hij er weer bovenop komt. "De bank probeert haar eigen problemen af te wentelen op mij. Dat gaat ze niet lukken. Ik sta volledig in mijn recht."

Strijdvaardig, gedreven en trots. Zo leerden we Leen Thijsse ruim een jaar geleden kennen. Strijdvaardig omdat hem naar zijn zeggen groot onrecht werd aangedaan. Gedreven, boordevol plannen – dat zit nu eenmaal in zijn DNA – én fier, omdat diezelfde drive hem ver heeft gebracht. Om met zijn verhaal naar buiten te komen vond hij het eind 2015 te vroeg. Thijsse en

de bank waren nog on speaking terms. Zo'n publicatie kon een eventuele oplossing in de weg staan. Strijdvaardig en gedreven is hij nog steeds. Maar de trots heeft flinke averij opgelopen. Thijsse is landgoedeigenaar af. Via een executieveiling is de grond met alle bijbehorende opstallen begin oktober grotendeels verkocht. Ook zijn vastgoedportefeuille – voornamelijk commercieel onroerend goed in en rond Apeldoorn, zijn pensioenvoorziening – is hij kwijt. Het landhuis en de tuin zijn nog wel van hem. Maar omdat hij bijna geen inkomsten meer heeft, moet hij links en rechts geld bijeenrapen om de maandelijkse hypotheeklasten te kunnen betalen. Zelfs het grootste deel van het meubilair is al verkocht. Wat nu? Werken kan Thijsse niet meer, zijn gezondheid staat dat eenvoudig niet toe, hij heeft zware suikerziekte. De zorg voor zijn vrouw en kinderen houdt hem

De zorg voor zijn vrouw en kinderen houdt hem op de been, anders had hij er naar eigen zeggen 'misschien al wel een eind aan gemaakt'.

op de been, anders had hij er naar eigen zeggen 'misschien al wel een eind aan gemaakt'. Dus blijft hij vechten. Onder meer door nu wél zijn verhaal te doen.

De Veluwe, en dan vooral de coulisselandenschappen aan de randen van dit lommerrijke gebied: Leen Thijsse kan er geen genoeg van krijgen. Hij is begaan met het milieu, hij wandelt graag en rijdt paard. De per seizoen wisselende panorama's kunnen hem zeer bekoren. Dat begint al in zijn jeugd. Zijn ouders hebben in Kootwijk een vakantiehuisje. Leen mag er graag fotograferen. Het liefst zou hij later als fotograaf zijn brood verdienen.

Maar dat lijkt er aanvankelijk niet in te zitten. Thijsse senior heeft een transportbedrijf. Dus begint Leen bij zijn vader in de zaak. Daar kan hij zijn draai niet vinden. Hij trekt de stoute schoenen aan, meldt zich in Apeldoorn bij de Fotovakschool en verhuist naar het nabijgelegen Kootwijk. Die school houdt hij al snel voor gezien. Hij begint voor zichzelf. Locatiefotografie wordt zijn specialiteit, gevolgd door portretten. Via de fotografie raakt Thijsse in Amsterdam verzeild. Daar gaat hij als assistent aan de slag bij bekende fotografen als Brian Morris en Aernout Overbeeke. In 1985 opent hij in de hoofdstad een eigen studio. "Kwam je in Amsterdam bij een artdirector met een driecijferig telefoonnummer uit Kootwijk aanzetten, dan was je bij voorbaat kansloos." Hoewel de concurrentie groot is, maakt Thijsse snel naam in de reclamefotografie. Daarnaast filmt hij commercials. Hij valt

vooral op door zijn speciale manier van werken. Hij houdt de filmcamera stil, als een soort camera obscura, en legt bewegende mensen, auto's en andere objecten vast. Thijsse gaat hierbij niet over één nacht ijs. Hij is soms weken op zoek naar de juiste locatie en spaart kosten noch moeite om het beeld dat hij in zijn hoofd heeft ook te verwezenlijken. In Nederland stuit de fotograaf al snel op grenzen. Voor iemand met zijn ambities zijn de budgetten ontoereikend. Thijsse wil meer en vertrekt naar de Verenigde Staten. Daar sleept hij zijn eerste grote opdracht in de wacht, van General Motors, bepaald niet de minste. Na GM volgens onder meer The National Bank of Ameri-

Foto's op deze pagina: Thijsse aan het werk als fotograaf

ca, Cisco en New York Life Insurance, de grootste verzekeraar van de VS. Budgetten vormen geen probleem. "Voor mijn dagprijs in Amerika moest ik in Nederland een week werken. Daar stond niemand van te kijken." Thijsse ster rijst. Sportkledingfabrikant Nike huurt hem in voor de promotiecampagnes met Tiger Woods. Hij trekt regelmatig dagen achtereen op met de topgolfer. Costa Rica schakelt de fotograaf in om dit land te profileren in *National Geographic Magazine*. Op zoek naar de perfecte locatie reist Thijsse de hele wereld rond. Niets is hem te gek. Een fotoshoot met Cherokee-indianen in Death Valley stuit op copyrightbezwaren? Dan stapt hij met de hele crew en de indianen in het vliegtuig naar Zuid-Afrika! Een luchtfoto van het Chrysler Building in New York? Geen punt: een helikopter huren, met de camera in de lucht in een tuigje: op Manhattan kan alles. Thijsse's agenda puilt uit. Dag in dag uit is hij zo'n vijftien uur in touw. Dat legt hem geen windeieren. Medio jaren negentig draait hij gemiddeld zo'n miljoen dollar omzet per jaar.

Wat te doen met al dat geld? Hij experimenteert eens wat met aandelen. Dat is geen succes. Dan maar in onroerend goed en in grond, besluit Thijsse. Maar wat voor vastgoed? En waar? Over die laatste vraag hoeft hij niet lang na te denken: in Nederland en dan bij voorkeur in een

regio waarmee hij enige binding heeft: Apeldoorn en omgeving. Daar heeft hij per slot van rekening een groot deel van zijn leven doorgebracht. Via via koopt hij in en rond Apeldoorn zo af en toe een winkelpand of een restaurant. Ook verwerft hij vijf hectare grond in Kootwijk, de ideale plek voor zijn droomhuis – Nederland blijft trekken. Door steeds wat percelen bij te kopen, breidt Thijsse zijn grondbezit in de jaren daarop flink uit. Hij doet dit met een duidelijke reden. Thijsse wil voorkomen dat de bossen rond zijn huis en rond Kootwijk te veel worden aangetast, onder meer door de aanleg en uitbreiding van nieuwe en in zijn ogen vaak 'afzichtelijke' recreatieparken. "Dit gebied is eeuwenlang in bezit geweest van grootgrondbezitters. Die hebben het altijd in stand gehouden. Ik vond het een mooie gedachte om die traditie voort te zetten." Maar dan slaat het noodlot toe. Als Thijsse begin 1999 tijdens een van de vele vluchten door het gangpad van het vliegtuig loopt, gaat hij onderuit. Stress is het eerste dat door zijn hoofd schiet. Het blijkt anders: hij lijdt aan een zware vorm van suikerziekte. De oorzaak ligt waarschijnlijk in het vele reizen en het daardoor regelmatig verstoorde bioritme, dat kan leiden tot diabetes. Thijsse is aangeslagen. De ziekte heeft ingrijpende consequenties. Als fotograaf met opdrachtgevers in de hele wereld ontkomt hij niet aan het vliegen. Hij pakt de

draad weer op. Maar de jetlags slopen zijn lichaam. In 2002 besluit hij er definitief een punt achter te zetten. “Als je op dit niveau wilt fotograferen, moet je er helemaal voor gaan, zonder concessies, anders lig je eruit.”

Bang dat hij zich gaat vervelen, is Thijssse geenszins. Behalve bos en een grote tuin bezit hij ook akkerbouwgrond. Dat brengt veel werk met zich mee. Ook financieel maakt hij zich weinig zorgen. Hij heeft genoeg verdiend om daar de rest van zijn leven met zijn gezin goed van te kunnen leven. Het grootste deel van zijn vermogen zit in vastgoed. Dat levert een gestage stroom huurinkomsten op. Daarnaast koopt en verkoopt hij zo af en toe een pandje. Als projectontwikkelaar in de dop investeert hij bovendien in een vlakbij gelegen chaletpark. Samen met de eigenaar wil hij dit park uitbreiden en upgraden tot een van alle moderne faciliteiten voorzien recreatiepark met moderne, rietgedekte landhuisjes die passen in de omgeving. Voor deze metamorfose sluit hij een lening af bij Friesland Bank.

De verwachtingen zijn hooggespannen. Maar de start van de financiële crisis in 2008 maakt abrupt een eind aan die droom. De markt voor recreatiebungalows klappt in elkaar. Daar komt nog eens bij dat Friesland Bank haar geld teruggeeft. Voor Thijssse komt dit verzoek als donderslag bij heldere hemel. Hij heeft dit geld niet op de plank liggen. Zijn vermogen zit vooral in stenen en in zijn landgoed. Dat kan hij niet zomaar te gelde maken. Thijssse vindt een oplossing. Hij verkoopt twee huizen op zijn landgoed. Tegelijkertijd moet hij voor het park op zoek naar een andere bank. Die vindt hij. ABN Amro is wel geïnteresseerd. De bouw is nog niet begonnen en de bank ziet er wel brood in en leent hem 2,5 miljoen euro. Voor deze herfinanciering betaalt Thijssse een hoge prijs. Als de crisis verhevigt, schroeft ABN Amro de rente steeds verder op. De bank is niet de enige. Thijssse is privé ook klant bij Van Lanschot. Met zijn landgoed als onderpand heeft deze bank hem een lening verstrekt van 1,1 miljoen euro. Ook Van Lanschot vraagt een steeds hogere rente. De hoge rentebedragen plaatsen de voormalige topfotograaf voor het blok. Er zit maar één ding op: hij moet van de leningen af en wel zo snel mogelijk. Met

Links Leen Thijssse in actie

een vriend, een ervaren ex-bankier, treedt Thijssse medio 2013 met de ABN Amro en Van Lanschot in overleg. De banken komen hem tegemoet. Hij kan de leningen afkopen voor anderhalf miljoen euro. De rest wordt kwijtgescholden. Hij krijgt een halfjaar de tijd om op zoek te gaan naar een nieuwe financier. De problemen met het bungalowpark staan niet op zichzelf. Ook de winkeliers, caféuitbaters en andere ondernemers die vastgoed van Thijssse huren, krijgen steeds meer last van de haperende economie. Een aantal van hen gaat failliet, een aantal anderen krijgt tijdelijk huurverlaging. Thijssse heeft voor zijn commerciële vastgoed een lening afgesloten van 8,5 miljoen euro bij FGH Bank, onderdeel van de Rabobank. Op die lening moet hij maandelijks zo'n 15.000 euro aflossen. Omdat zijn huurinkomsten dalen, lukt dit hem niet langer. Hij vraagt uitstel en krijgt voor elkaar dat hij tot juni 2014 alleen rente hoeft te betalen. Ondanks de crisis weet hij in een paar jaar tijd vier ton af te lossen. Thijssse is blij, hij kan weer vooruit. Alleen spijtig dat hij door de problemen met de aflossing bij de afdeling bijzonder beheer is

beland, de ziekenboeg van de bank. Maar echt rampzalig vindt hij dit niet. Thijssse kan het goed vinden met Roel van de Bilt, directeur verkoop van FGH. Hij vertelt hem dat hij nog steeds op zoek is naar een financier voor afkoop van de leningen van Van Lanschot en ABN Amro. Van de Bilt laat weten dat zijn bank daar wel naar wil kijken. Het eerste wat FGH doet is de waarde laten taxeren van het onderpand op de lening: de landerijen plus de vier woningen die daarop staan. Thijssse wil 1,65 miljoen euro lenen van de bank; de waarde van het onderpand moet toereikend zijn voor dit krediet. Die taxatie pakt positief uit. FGH wil hem het extra geld lenen. In totaal stijgt zijn schuld bij de bank daardoor naar ruim 10 miljoen euro.

Aanvankelijk lijkt er geen vuiltje aan de lucht. Donderdag 27 november 2014 lost FGH de leningen van ABN Amro en Van Lanschot af. In ruil daarvoor moet Thijssse nu iedere maand 33.000 van de huurprijzen aan FGH betalen. Eén dag later stuurt de bank hem plotse-ling een dreigende mail. Er staat net niet

Het resultaat van Thijssses werk (zie pagina 66). En andere foto's uit Thijssses archief

genoeg geld op zijn bankrekening. Als Thijssse er niet voor zorgt dat dit binnen een paar dagen wordt aangevuld, gaat de bank gebruik maken van haar recht om de huur in het vervolg rechtstreeks bij de huurders te innen. Die ontvangen daarover een schrijven. Bovendien eist FGH *out of the blue* ook nog achtduizend euro extra. Thijssse is flabbergasted. Dit kan maar één ding betekenen: FGH wil hem 'kapotmaken' zodat ze via een executieveling 'over zijn rug' het onderpand van de lening – de landerijen met daarop de woningen – te gelde kunnen maken. Dit onderpand is waarschijnlijk aanzienlijk meer waard dan de 1,65 miljoen euro die hij van de bank heeft geleend. Die overwaarde, meent hij, daar is het FGH om te doen. Een executieveling – zover wil Thijssse het niet laten komen. Maar hij kan weinig beginnen. Het is weekend. Hoezeer hij ook zijn best doet, hij kan zijn banksaldo zo snel met geen mogelijkheid aanzuiveren. De bank heeft geen coullance en int de huren in vervolg zelf. Voor Thijssse zijn de druiven zuur. FGH sluisst steeds minder huur naar hem door. Mede omdat ze niet inzien waarom ze

ineens de huur moeten overmaken naar de bank, stopt een aantal huurders bovendien met betalen. Hij raakt financieel in de problemen. De bank eist daarop dat hij een deel van zijn vastgoed verkoopt en laat zijn portefeuille taxeren. De uitkomst van die taxatie is voor Thijssse een nieuwe klap in het gezicht. Volgens FGH is de waarde van zijn vastgoedportefeuille meer dan gehalveerd, tot ongeveer vijf miljoen euro. Thijssse kan en wil het niet geloven. “Dit was te gek voor woorden. Ik zal je een voorbeeld geven. Ik was onder meer eigenaar van een blok commercieel vastgoed in het centrum van Apeldoorn. Dat leverde mij jaarlijks 288.000 euro aan huur op. Dan kom je op een marktwaarde van ongeveer 2,8 miljoen euro, maar deze panden waren volgens de taxatie ineens nog maar 850.000 euro waard. Zomaar twee miljoen euro weg!” Thijssse vindt deze afwaardering onverkijkelijk. “De bank heeft deze taxatie laten uitvoeren door René de Heus, een van haar eigen mensen, en een externe taxateur. Dat is twee handen op een buik. Waarom laten ze niet gewoon de bank en de klant beide apart een taxateur inscha-

kelen? Dan krijg je daar later ook geen gedonder mee.”

De voormalige topfotograaf besluit het hogerop te zoeken. Hij doet zijn beklag bij Wiebe Draijer, de CEO van Rabobank, de eigenaar van FGH – een vriend heeft hem het e-mailadres van Draijer gegeven. Tevergeefs. Hij krijgt geen antwoord van Draijer, maar van de bestuurssecretaris van FGH, Marcel Gubbels. Die ontkent dat de bank fouten heeft gemaakt en schrijft dat de werknemers zich keurig aan de regels van de bank hebben gehouden.

FGH zet door en zegt de lening op. Thijsse kan een bod doen op zijn eigen vastgoedportefeuille en moet op zoek naar een nieuwe financier. Om een exit-scenario te voorkomen biedt hij 6,2 miljoen euro. Dat

executieveiling te voorkomen spant hij een rechtszaak aan tegen FGH. De rechtbank geeft hem gelijk: hij krijgt een halfjaar respijt.

Thijsse gebruikt die adempauze om een tweede bod voor te bereiden op zijn vastgoedportefeuille. De onderhandelingen daarover verlopen uiterst moeizaam, maar uiteindelijk reageert FGH positief. Thijsse wil nu 7,5 miljoen euro betalen. Dat is voor de bank acceptabel, laat Winemar van den Steenhoven, zijn accountmanager, telefonisch weten.

Twee dagen later volgt er een nieuwe domper. Er komen aanvullende eisen. Het geld moet binnen twee dagen op de rekening van de bank staan. Ook mag er geen beslag meer op de woningen liggen, krijgt hij te horen. Aan die laatste eis kan Thijsse met

‘Wat zo’n FGH Bank doet, is gewoon iemand moedwillig kapotmaken. Puur omdat ze zichzelf in de nesten hebben gewerkt.’

vindt FGH te weinig. Omdat er nu wordt gesproken over afkoop van de lening laat de bank weer een taxatierapport maken. Daarin wordt de totale waarde van de portefeuille ineens gewaardeerd op 10,4 miljoen euro, het dubbele van de eerste taxatie.

De bank wil minimaal 8 miljoen euro hebben voor de vastgoedportefeuille. Thijsse staat versteld: “FGH manipuleert de boel. Als deze waarde ook bij de eerste taxatie was vastgesteld, was er helemaal geen exit-scenario nodig geweest!”

Thijsse zit financieel aan de grond. Zelfs het betalen van de maandelijkse premie voor de zorgverzekeringen kost hem grote moeite. Maar hij houdt hoop. Om een

geen mogelijkheid voldoen. Dat beslag krijgt Thijsse er zo snel nooit vanaf.

Het exit-scenario waar Thijsse zo voor vreesde voltrekt zich alsnog: de bank gaat de panden onderhands veilen. Van den Steenhoven adviseert Thijsse om mee te bieden. Dat doet hij, maar hij vist wederom achter het net. Hoewel hij op de meeste panden het hoogste bod uitbrengt, worden deze hem niet gegund. De bank koopt een deel van de panden zelf, volgens Thijsse voor een veel te hoge prijs, en wil niets meer met hem te maken hebben.

Thijsse voelt zich belazerd en spant opnieuw een kort geding aan. Dit keer geeft de rechtbank FGH gelijk. De bank mag haar pandrecht uitoefenen en het landgoed plus de vastgoedportefeuille laten

veilen. Die executieverkoop vindt begin oktober plaats en levert 8,44 miljoen euro op, aanzienlijk meer dan de 5 miljoen euro van de eerste taxatie. Voor Thijsse het zoveelste bewijs dat er voor de bank helemaal geen reden was hem te ‘slopen’.

Het vastgoed en de grond mogen dan inmiddels zijn verkocht, Thijsse houdt hoop. Zeker, hij weet dat klanten die tegen hun bank procederen vaak aan het kortste eind trekken. Maar, zo verzekert hij, dat gaat *hém* niet overkomen. Hij start een bodemprocedure, gaat bij FGH een schadeclaim indienen en aansturen op een integriteitsonderzoek binnen de bank. Naar buiten starend vanuit de tot *war room* getransformeerde woonkeuken met uitzicht op de riante tuin: “Wat zo’n FGH doet, is gewoon iemand moedwillig kapotmaken. Puur omdat ze zichzelf in de nesten hebben gewerkt. Ze handelen volslagen irrationeel. Of ze er zelf financieel bij inschieten, doet niet ter zake. Volgens mij is het allemaal rancune. Kennelijk kunnen die bankiers het gewoon niet hebben dat iemand succesvoller is dan zij. Ze manipuleren en misdragen zich in de wetenschap dat ze ermee weggomen omdat dat de bank, hun werkgever, hen toch wel dekt. Dit soort mensen heeft maar één doel: je kapotmaken. Nou, dan ben je bij mij aan het verkeerde adres.”/

REACTIE FGH BANK:

In algemene zin kunnen wij ons niet vinden in het beeld dat geschetst wordt van de bank, van de handelaren en van de feitelijke gang van zaken. Hoewel wij grote onjuistheden in het artikel constateren, past het niet in ons beleid om uitspraken te doen in de media over specifieke dossiers en/of over de bank-klantrelatie.

De heer Thijsse heeft zich tot twee keer tot de rechtbank gewend. De bank heeft gehandeld conform de uitspraken van de rechter.

Wat de genoemde medewerkers van de bank betreft vinden wij het belangrijk om te benadrukken dat de handelaren altijd gehandeld hebben uit naam van de bank en in opdracht van de bank. Niet op persoonlijke titel. In die zin vinden wij het zeer onterecht dat zij persoonlijk worden opgevoerd in het verhaal.

Het is spijtig dat de behandeling van het dossier niet heeft kunnen leiden tot een voor beide partijen tevredenstellende afwikkeling.

ADVERTENTIE